

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, O., THURSDAY MORNING, SEPTEMBER 10, 1942

LETO XLV. — VOL. XLV.

Rusi se umikajo pred Stalingradom

Nemški radio je danes naznanjal, da so nemške čete dosegle Stalingrad in da so zapobile rusko vojaštvo že v mesto. Rusi so zapustili dve naselja pred mestom.

Sinoči poročilo iz Moskve je naznanjalo, da so se ruske čete tretje v zadnjih treh dneh na zahodni strani Stalingrada. Nemški radio je pa istočasno naznanjal, da so nemške čete nekaterih krajev dosegle že mesto samo. Nemci trdijo, da Rusi ojačenju svojih vrst niso mogli spremeniti položaja sebi priročno in da se boji vrše po načrtu nemškega vrhovnega poveljstva.

Poročila iz Moskve o polnoči naznanjajo, da je ruska armada zapustila dve naselja na zahodni strani Stalingrada. Rusi so srdito branili te pozicije, toda končno so se morali umakniti pred novimi navali nemških tankov in novih čet pehote. Dva dni so Rusi vztrajali v tem sektorju, končno so se morali pa umakniti v nove pozicije.

Rusi tudi priznavajo, da so s Nemci dosegli severozahodna predmestja pristanišča Novorossisk ob Črnem morju. Nemci so poročali še v nedeljo, da so zasedli mesto in pristanišče.

Rusi, ki so skušali napraviti iz Stalingrada drugi Verdun, poročajo, da se morajo boriti proti nemškim tankom samo s puškami. Zato so se nemške oklopne kolone vedno bolj bližale mestu. Ako Nemci zavzamejo Stalingrad, bo to ogrozilo ves ruski bojni stroj. Stalingrad namreč leži ob široki reki Volgi, po kateri vzdržujejo dobavne zveze med Osrednjim vzhodom in centralno rusko armado.

Za Ohio ni potrebno merenje gazolina

Columbus, O. — Guverner Bricker je izjavil, da bo izdal poročilo glede situacije gazolina v državi Ohio. Pooblastil je poseben odbor, ki je preiskal zadevo. Ta odbor poroča, da za državo Ohio ne bo potreba izdati gazolinskih kart.

Naši vojaki

Oni, ki bi radi poslali vojakom kako darilo za božič, morate to storiti še ta mesec, ako je vojak kje onkraj morja. Za vojake, ki so še v deželi, je še čas. Pošljite mu kaj takega, da bo imel za uporabo ali za spomin od vas. Živil ne pošiljajte, ker se spridi jo in ker ima ameriški vojak dovolj in dobro hrano.

Noben zavitek ne sme biti težji kot 11 funtov. Radi ovir pri transportaciji, je najboljšje, da pošljete samo en zavoj. V tistega, da lahko vsa družina svoje darilce.

Česa bo vojak najbolj vesel, boste pa že sami vedeli. Ako je vaš vojak še v deželi, ga lahko vprašate, kaj bi najbolj rad za božično darilo. Za one preko morja boste morali pa sami uganiti. Vsak bo gotovo vesel katerega darilca od doma, zato: spomnite se jih za praznike.

Včeraj je odšel v armado Louis Stefančič, sin Mr. in Mrs. Frank Stefančič iz 231 E. 200 St. To je že tretji sin Stefan-

Moški v važnih industrijah ne smejo v armado brez dovoljenja tovarne

Državni urad za obvezno vojaško službo je ukazal vsem nabornim komisijam države Ohio, da ne smejo klicati v vojaško službo onih moških, ki so bili oproščeni vojašine radi važnih del v obrambni industriji, ako ne dobe prej dovoljenja od dotične tovarne. To se tiče onih moških, ki so bili radi važnih del v industriji postavljeni v razrede 2-A, 2-B in 3-B.

Ta odredba stopi v veljavo z današnjim dnem. Mornarica je takoj naznanila, da ne bo sprejemala novih rekrutov, ako ne bodo ti prej dobili dovoljenja od svojih nabornih komisij.

Da je prišlo do te odredbe, je vzrok ta, ker so nastale vrzeli v važnih industrijah, iz katerih so jemali nenadomestljive delavce v vojaško službo.

Mesarji stavkajo, pa gospodinje lahko kupujejo

Kansas City. — Okrog 600 mesarjev pri verzihih trgovinah je šlo na stavko. Toda pri tem so mislili na hišne gospodinje in niso postavili pred prodajalne piketnih straž. Gospodinje so šle tako nemoteno v prodajalne po meso.

Oproščen obtožbe

Frank Lisjak, star 19 let, iz 723 E. 160. St., je bil od mestnega sodnika Petrasha oproščen krivde smrti Mrs. Libby Spiegelman. Njegov avto je zadel v onega, v katerem se je vozila imenovana in bila pri tem ubita.

Shod Oltarnega društva. Nocoj po pobožnosti bo shod Oltarnega društva fare sv. Vida. Vabljeni so tudi vse žene, ki še niso članice, da se vpišejo. Članice so pa prošene, da poravnajo svoj asessment.

Ta pa nima hlače! — Slika kaže italijanskega vojaka, katerega straži vojak iz Nove Zelandije. Lah je padel v ujetništvo pri nekem jutranjem napadu v Egiptu in ni imel niti toliko časa, da bi bil oblekel hlače. Prijazni napadalec so mu dali plahto, da se je ogrnil, ker so jutra v puščavi precej mrzla.

General Rommel bo baje odpoklican radi bolezn

Angora, Turčija. — Wendell L. Willkie, ki je na potu v Rusijo, je povedal časnikarskim poročevalcem, da bo nemški general Rommel, ki vodi osiško armado v severni Afriki, najbrže odpoklican domov. Willkie je to izvedel od ujetih nemških častnikov v Egiptu. Baje je Rommel nevarno bolan.

Ruski bombniki so zopet bombardirali Budimpešto

London, 10. sept. — Tekom pretekle noči so ruski bombniki zopet bombardirali Budimpešto, glavno mesto Madjarske. Tudi radijo iz Berlina potrjuje vesti, da so padle bombe v Budimpešti in v drugih krajih po Madjarski. Ker so sinoči radijske postaje v Berlinu, Parizu, Budimpešti, v Pragi in Bratislavi naenkrat prekinile z oddajanjem, je to znamenje, da so bili ti kraji bombardirani in sicer najbrže od ruskih in angleških letalcev.

(V slučaju zračnih napadov radijske postaje nehajo oddajati, ker zračni valovi radijskih postaj kažejo letalcem smer mesta).

Vabilo na veselo zabavo

Do petka imate še čas, da si nabavite vstopnice za fin Clam-bake, ki ga priredi v nedeljo 13. septembra popoldne Euclid Rifle klub. Prireditelji bo v lepih prostorih Willow Inn, vogal St. Clair Ave. in 222. cesta v Euclidu. Serviral bo od treh popoldne naprej. Kdor bi rad imel dobre čase in fino večerjo, naj pride v nedeljo k slovenskim lovcom.

Nov slovenski profesor

Frank Kerže, sin znanega slovenskega časnikarja in pisatelja, ki je svoje čase izdajal znano revijo "Čas", je bil te dni imenovan za profesorja tehnike na newyorški univerzi. Naše iskrene čestitke vrlemu Slovencu!

Prestala operacijo

Miss Mary Smrtnik iz 19712 Muskoka Ave. je srečno prestala operacijo v Glenville bolnišnici. Prijateljice so napravile, naj bi jo ob priliki obiskale.

Na Atlantiku je začela go-reti ameriška ladja, toda vse potnike so rešili

Washington, 9. sept. — Nekje na Atlantiku je izbruhnil požar na ogromni potniški ladji Wakefield, ki je nosila prej ime Manhattan. Parnik je plul proti ameriški obali, spremljan od bojnih ladij. Ladja je vozila okrog 1.600 oseb, med temi je štela posadka od 600 do 700 moških.

Ko je izbruhnil na ladji požar, so se takoj stisnile k nji bojne ladje, da so mogli nanje vsi potniki. Na goreči ladji je ostala samo posadka, ki je kmalu dobila ogenj pod kontrolo. Nekaj oseb je bilo lahko ranjenih, toda nobenih izgub življenja ni bilo na ladji. Parnik so potem vlekli v pristanišče.

Vlada je prepovedala prodajo salmonov

Washington. — Urad za vojno produkcijo je za nedoločen čas prepovedal ribji industriji prodajati kante salmonov trgovcem. Najprej jih mora biti dovolj za armado.

Tuja letala nad Bolgarijo so povzročila nemir

Berlin. — Bolgarski generalni štab naznanja, da so letela v soboto ponoči nad bolgarskim ozemljem tuja letala. V Sofiji in v drugih bolgarskih mestih so se takoj oglasile svarilne sirene in v vseh mestih so ugasnili luči.

Vabilo na plesno veselico

V soboto večer 12. septembra priredi skupna društva fare sv. Vida plesno veselico v SND na St. Clair Ave. Vabljeni ste farani in drugi, da pride in se razveselite v prijetni družbi. Za ples bo igral poznani orkester Johnny Pecon.

Pozdravi iz Wisconsin

Iz St. Nazians, Wis., pošilja pozdrave Mr. in Mrs. F. Pirc in Ann iz 16102 Holmes Ave. Njih sin je na 8. septembra napravil zaobljube v redovniškem stanu in postal Frater Justin, SDS.

Prva mladinska konvencija SDZ

Slovenska dobrodelna zveza beleži nov korak napredka s tem, da bo posvetila posebno pozornost svoji mladini tekom dveh dni aktivnosti.

Letos bo prvič, da se bo vršila pri Slovenski dobrodelni zvezi takozvana "mladinska" konvencija. Okrog 30 delegatov in delegatkin bo prihitelo na to mladinsko zborovanje iz vseh krajev države Ohio, da se bodo pod pokroviteljstvom gl. urada SDZ zabavali, pa tudi učili poslovanja organizacije.

Zbrali se bodo že v soboto 12. septembra v gl. uradu SDZ. Ta dan bo ves dan posvečen njih zabavi in razvedrilu pod vodstvom gl. podpredsednika Frank M. Surtza.

V nedeljo dopoldne pa bodo začeli z resnim delom. Ob devetih dopoldne se bo razvila povorka od 290. ceste v Euclidu proti Slovenskem društvenem domu. Igrala bo godba fare sv. Vida in v povorki bo Časna straža SDZ ter mladinski kadeti. V Slovenskem društvenem domu bodo pozdravili delegacijo člani mladinskega oddelka društva Slovenski dom št. 6 SDZ.

Ob desetih dopoldne bodo pričeli s zborovanjem. Konvencijo bo odprl začasni predsednik Frank M. Surtz. Navzoči bodo zapeli ameriško himno, spremljala bo godba sv. Vida. Ponovili bodo zaprisego ameriški zastavi, nakar bo pozdravil delegacijo gl. predsednik SDZ, Joseph Poni-kvar.

Potem bo šel na delo poverilni odbor, zatem bo Rose Marie Panchur predstavila delegate in delegatkinje. Gl. tajnik John Gornik bo umestil konvenčne uradnike.

Konvencijo bodo pozdravili euclidski župan Kenneth J. Sims, clevelandski župan Frank J. Lausche in Mayme Hippler, predsednica ohijskega bratskega kongresa. S tem bo dopoldansko zasedanje končano.

Opoldne bo slavnostno kosilo, pri katerem bo predsedoval gl. blagajnik SDZ, Joseph Okorn.

Ob 1:30 bo nadaljevanje konvencije. Zborovalce bo pozdravila Mrs. Albina Vesel, tajnica društva Slovenski dom št. 6 S. D. Z. Časna straža SDZ bo izvršila ceremonije v čast materam, ki imajo sinove v ameriški armadi. Nagovor bo imel Anthony J. Tomše, zmagovalac v kampanji za odraslo članstvo, zatem Mrs. Angela Berus, zmagovalka v kampanji za mladinsko članstvo.

Nato bo podal svoje poročilo odbor za resolucije, zatem bodo podale poročilo nadzornice mladinskih oddelkov: Rose Erste, Jennie Fonda, Helen Tomazič in Agnes Žagar. Zatem bo splošna diskuzija glede vrednosti mladinskih oddelkov pri organizaciji, nakar bo zaključek zborovanja.

Zatem bo z lepim programom zabavalo mladinsko delegacijo društvo Slovenski dom št. 6 SDZ pod načelstvom Mrs. Albine Vesel.

Kot rečeno, bo to prva mladinska konvencija pri naši domači organizaciji Slovenske dobrodelne zvezi in kot je razvidno iz programa, bo ta naš mladi naraščaj imel dva dni poštenega razvedrila, obenem bo pa dobil lep vpogled v poslovanje organizacije, kar bo našim mladcem gotovo ostalo v dobrem spominu in jim pozneje, ko bodo sami prevzeli organizacijo v svoje roke, tudi prav prišlo.

Zato čestitamo gl. odboru SDZ, ki je prišel na to krasno idejo ter prvič v zgodovini SDZ posvetil nekaj več pozornosti tudi naši mladini, ki je temelj organizacije, iz katere srka organizacija svoje sile za nadaljni obstoj.

Pozdravljena mladina prve konvencije Slovenske dobrodelne zveze!

Predsednik Roosevelt je prepovedal dvojno plačo za sobote in nedelje

Washington, 9. sept. — Predsednik Roosevelt je danes podpisal vladno odredbo, ki prepoveduje delodajalcem plačevati delavcem dvojno plačo ob sobotah, nedeljah in praznikih. Pač pa devoljuje odredba dvojno plačo za sedmi dan delovnega tedna.

S to odredbo hoče vlada kolikor mogoče odpraviti sedem dni dela v tednu. Zato je predsednik določil, da se plača za šest dni dela navadno plačo, za sedmi dan pa dvojno mezo, ne glede na to, če je sedmi dan nedelja ali praznik, ali ne.

V veljavi pa ostane še odredba, kot jo zahteva Wagnerjeva postava, da se plača delavcem čas in pol za vse delo nad 40 ur na teden.

Iz raznih naselbin

Slovan, Pa. — Dne 2. sept. je po dolgi bolezni preminul Anton Škafar, star 66 let in doma z Iga pri Ljubljani. Zapušča ženo, dva sinova, od katerih je eden pri vojaki in hčer.

Milwaukee. — Pred dnevi je tukaj umrl Anton Fink, star 48 let in doma iz Stopičev pri Novem mestu. V Ameriki je bil 30 let in tukaj ne zapuša sorodnikov. — Poroke: John F. Kiel in Olga Goršek, Gilbert Enbring in Augustine Plesec, John Marušič in Jennie Danielski ter Robert D. Latler in Mary J. Potočič. — V sosednjem Sheboyganu je pred kratkim umrl John Krivec, star 71 let in vdovec.

Calumet, Mich. — Iz Milwaukeeja je prišla vest, da je tamkaj v bolnišnici na posledicah nevarne operacije umrl John J. Kobe, star 49 let in rojen v Calumetu. Pokojnik je bil sin Johna Kobeta, pionirja tukajšnje slovenske naselbine, ki še živi in poleg njega zapuša dva brata in tri sestre.

Bear Creek, Mont. — Zadnje dni je tukaj naglo za možgansko kapjo umrl Anton Repic, doma iz Zapužev pri Vipavi na Primorskem. V Ameriki je bil okrog 25 let in tukaj zapuša ženo, sina in hčer.

LEPO ZALOGO JE IMEL SLADKORJA

Chicago. — John Freshman, lastnik male grocerije, je bil obsojen na 30 dni zapora, ker je kupil sladkor. Pri njem so ga dobili 22.000 funtov.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

JAMES DEBEVECO, Editor

6117 St. Clair Ave.

Published daily except Sundays and Holidays

Cleveland, Ohio.

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po razpisalnicah: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50.
Četrt leta \$2.00.
Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year.
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months.
\$2.00 for 3 months.
Single copies 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1900, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 212 Thur., Sept. 10, 1942

Italija je prva dala Hitlerju potuho

Tisti, ki trdijo, da Italija ni toliko kriva te vojne, kot je Nemčija in ki že zdaj zbiraajo olajševalne okoliščine za uro sodbe, ko bodo Združeni narodi preiskovali višino krivde posameznih držav, ne bodo mogli preko zgodovinskega dejstva, da je bila ravno Italija tista država v Evropi, ki je prusjaškemu potepinu prva dajala potuho za vsa njegova poznejša hudodelstva.

Z napadom na Etiopijo so Italijani po svetovni vojni dokazali, da so pogodbe o večnem prijateljstvu kos ničvrednega papirja. Z napadom na Albanijo so ponovno dokazali, da je uradna laž najlepša odlika sedanje laške rase.

Figurski vpad v hrbet Francije, razbojniško organizirana izdaja Jugoslavije, vse to bo ob uri sodbe imelo en sam odmev in ta je zapaden v enem samem stavku: "Italijanska odgovornost za zločine Benita Mussolinija je popolnoma tako jasna, kakor je nemška odgovornost za zločine Adolfa Hitlerja."

Grof Sforza skuša sedaj dokazati, da je mogoče odvreniti Italijo od njenega prusjaškega gospodarja. Za tako izvedbo imajo nekateri celo pripravljene nekaj načrtov. Eden izmed teh je napad na južno Italijo, kar da bi povzročilo splošen upor proti Nemcem v vsej Italiji.

Zdi se, da so take ocene močno pretirane. Vprašanje je, ali pride v doglednem času do napada na južno Italijo. Zelo verjetno je, da bo treba pred tem likvidirati Libijo. V slučaju posrečene invazije v južni Italiji pa je treba računati na takojšnjo intervencijo Nemčije, ki svojega "zaveznika" zaradi lastne varnosti ne bo pustila osamelega. V prisotnosti nekaj desetih nemških divizij v Italiji pa ni misliti na kako laško revolucijo.

Seveda bi druga fronta v južni Italiji v mnogem izboljšala splošni vojaški položaj zaveznikov in zelo verjetno je, da bi se ob takim razvoju dogodkov z vso brzino bližali končni zmagi. Ali zaslug ne bi imeli Lahii nobenih, razen da bi protifašisti na hitro roko sestavili neko svojo vlado, ki bi se po starih receptih prilagodila zaveznikom z namenom, da izsili od njih generalno odvezo.

Vemo, da veliki zavezniki nimajo z Italijo tistih računov, kakor jih ima, na primer Jugoslavija in Grčija, zato so se protifašisti tudi s tako živavostjo vrgli na obdelovanje ameriškega javnega mnenja. Toda tudi Jugoslavija se je nekaj naučila v zadnji svetovni vojni in zlasti po njenem zaključku, učitelji pa ji je bil D'Annunzio s svojim pohodom na Reko.

Na pravičnost zelene mize se je Jugoslavija enkrat močno zanašala, pa je bila ogoljufana. Sedaj ve, da je še vedno v veljavi pravica pesti in tega ob zaključku te vojne Jugoslavija ne sme pozabiti.

Drugi načrt, ki ga imajo verniki v laško revolucijo, predvideva pogoste napade na laško industrijsko področje. Ta načrt je vsekakor realnejši, čeravno tudi ta ne nudi nobene garancije, da bi morala v Italiji izbruhniti revolucija in da bi se stvari zasukale tako, kakor so se leta 1918. V zaveznikih krogih namreč le preveč podlegajo primerjavam iz prejšnje vojne. Primerjave so gotovo poučne, toda pozabiti ne smemo, da so dogodki zadnje vojne tudi sovražnika poučili, da ne sme napravljati tistih napak, ki so bile usodne takrat.

Hitler natančno ve, da je bilo konec nemške nadutosti leta 1918 v trenutku, ko so se pričeli rušiti takratni nemški zavezniki. Ruska kapitulacija v prvi svetovni vojni in francoska v sedanji, nista imeli za zaveznike katastrofalnih posledic. Za Nemčijo pa so bili polomi Bolgarije, Turčije in Avstrije usodni. Tega se Hitler zaveda, zato bo svojo služinčad vzdrževal do konca in to z vsemi sredstvi. Hitler ne bo postal tako, kakor je postopala Anglija, ko jo je Francija zapustila, pač pa bo Hitler vsakega, ki bi se na kakršenkoli način hotel izviti iz njegovega objema, "bliskovito" spremenil iz dosedanjega zaveznika v jutrišnjega sovražnika. To bliskovitost je Hitler že večkrat dokazal.

Vsi računi, ki gredo za tem, da bi se moglo Italijo odtujiti od Nemčije, so računi brez krčmarja, zato, čim prej se pozabi nanje, tem bolje bo.

Z bombardiranjem laških industrijskih središč s tisoči letal bi se izzvala splošna panika z mnogo večjimi uspehi, kakor pa v Nemčiji sami. Če bi se ti masni napadi istočasno nadaljevali tudi po Nemčiji, potem bi Gestapo ne mogla biti v zadostnem številu povsod prisotna, kar bi omajalo moralo v obeh državah istočasno. Če bi se pa ti napadi razširili tudi še na ostale očiške podrepanke, bi bil uspeh še izdatnejši. Osišče je treba zmlatiti v bloku, vsako delo na posameznega člana osišča je prazno delo. Tako je postopal Hitler s terorjem, ki ga na zavezniki strani ni in ga tudi ne more biti.

Prepričani pa smo, da tretje obletnice vojne Italija ne bo praznovala, ker bo do tega časa s svojim prusjaškim gospodarjem in ostalo sodrgo postavljena ob zid, kjer bo hlastala po sapi in čakala na zadnji milostni strel, ki bo odjeknil po vsem svetu in naznanjal zmago demokracij nad osiškimi banditi.

BESEDA IZ NARODA**Skupna društva fare sv. Vida**

Kljub temu, da je naša veselica pred vrati, pa se do sedaj še nihče ni oglasil, da bi to povedal tudi drugim ljudem. Zato pa sem se namenil, da vas dragi farani spomnim na to plesno veselico, ki jo priredijo Skupna društva fare sv. Vida v soboto večer v veliki dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

Gotovo ste farani pogrešali letošnje poletje farni piknik. Ni ga bilo, ker je vse preveč zaposleno in ker smo tudi v drugem oziru radi vojne primorani hraniti na raznem materialu. Zato pa smo se namenili in na seji zastopnikov sklenili, da priredimo plesno veselico, da nam ne bo treba hoditi daleč z doma, ker se ta vrši tako rekoč doma pred našim pragom. Ker ste se farani tako velikodušno vselej odzvali našemu klicu, zato vas tudi sedaj prav prijazno vabim, da v velikem številu posetite našo plesno veselico v soboto večer v SND.

Delovanja in namena Skupnih društev naše fare vam ne bom ponovno razlagal, kajti do sedaj že vsak faran pozna delo in namen istih. Delujemo vsi za dobrobit naše fare in mi zastopniki društev se zavedamo, da sami ne moremo ničesar pripraviti, če nam vi farani ne pomagate. Torej na vas je ležanje, če bo ta naša veselica uspeh ali ne. Vsak naš faran pa bi se tudi moral zavdati, da je ravno sedaj čas in prilika, da resnično lahko nekaj pomoremo naši fari, kajti sedaj vsak prilično dobro zasluži in lažje utrpi kakšen dolar, kot pa v slabih časih.

Da bomo kolikor mogoče vsem ustregli, smo sklenili na naši seji, da bo vstopnina za plesalce, to je, za one ki radi plešejo bo vstopnina 35 centov; za vse starejše, ki jih ples ne veseli pa bo zadostovalo, če kupijo za en dolar pivskih listkov pri blagajni, s katerimi jim bo vstop dovoljen v dvorano. Za ples bo igral Johnny Pecon in njegovi fantje, ki bodo gotovo zadovoljili plesateljce, kar nas je pa starejših se bomo pa zabavali pri mizah v prizidku, kjer nam bodo naše pridne kelnarice postregle z izvrstnim prigrizkom in natakariji pa s prvovrstno pijačo.

Čim več nas bo, tem več bo zabave in lepši uspeh, česar si gotovo vsi želimo. Upam, da ne bodo te besede glas vpijočega v puščavi in da se boste vsi, ki vam le čas dopušča gotovo prišli na to farno prireditev. Na svidenje, Louis Erste, predsednik.

Veselo svidenje

Newburgh, O. — Ne morem drugače, da popišem svoje veselje in žalost v Ameriški Domovini, ko je prišel moj sin na tridnevni dopust od vojakov. Veselje je bilo nepopisno, ko je vstopil nepričakovano v hišo sin-vojak, ki nosi na rokavih znamenje korporala. Ljubeče sem ga pritisnila na svoje materinsko srce. Nekaj časa sem ga ogledovala in nato pa sem se veselja zjokala in smejala.

Žal pa, da je to moje veselje trajalo samo bore tri dni, kajti sin je v ponedeljek 7. septembra zopet odšel na svojo vojaško službo. Sin Lovrence mi vedno pravi: "Mama, ne bodite žalostni, saj sem odšel v vojaško službo samo zato, ker se zavedam, da je moja rojstna domovina v nevarnosti in napadena od zahrbtnega sovražnika. Bodite prepričani, da bomo sovražnika častno porazili ter pridobili Ameriki in ostalim podjarmljenim deželam mir pred krutimi in brezvestnimi sovražniki."

To me tolaži on slovesu ljubljene sina. Zopet pa je druga žalost, ko drugi in edini sin, ki je še doma, v bližnji bodočnosti tudi odide v službo Strica Sama. Vem, da je veliko število slovenskih mater in očetov, ki imate isto žalost kot jaz in moj mož. Toda ni pomoči, nesrečna usoda zahteva od nas, da žrtvujemo svoje najdražje kar imamo — svoje sinove, domovini.

V tej veliki žalosti pa se spomnimo na Marijo žalostno. Tudi ona je imela edinega sina Jezusa, katerega je tudi žrtvovala, da je odrešila ves človeški rod. Tebi Marija žalostna izročamo tudi mi svoje sinove v varstvo. Čuvaj jih dušne in telesne nesreče ter jih srečno pripelji nazaj, da jih kot zmagovalce pristisnemo na ljubeča materina srca.

Vsem materam in očetom naših fantov-vojakov pa pošiljam najlepše pozdrave s iskreno željo, da se vsi naši sinovi srečno brez nezgode vrnejo domov. Bog daj! Mary Novak.

Piknik podr. št. 15 SZZ

Piknik naše podružnice se vrši v nedeljo, 13. septembra, na prostorih Doma Zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave. Ker bo ta piknik prvi pri naši podružnici in menda tudi zadnji piknik v letu, zato pa vabimo vse naše prijateljce in prijateljce, da nas obiščete v nedeljo na omenjenem prostoru, da se skupaj poveselimo v prosti naravi predno priklama starka zima in da vsaj za kratek čas pozabimo na vse križe in težave, ki jih dandanes ne manjka nikomur.

Da nam ne bo dolgčas na tem pikniku, bo skrbel Novakov orkester iz 108. ceste. Saj veste, da ti fantje tako zaigrajo, da jih je res veselje poslušati in koliko večje veselje pa je plesat ob zvokih njihove godbe. Odbor bo pa preskrbel vse potrebno za žejne in lačne. Zagotovljeno je, da bo šel vsak lahko prav vesel in zadovoljen domov.

Končno pa še enkrat apeliram na vse članice naše podružnice, da boste gotovo vse navzoče s svojimi družinami. Prav prijazno pa tudi vabim vse sestre od sosednjih podružnic, kakor tudi glavne odbornice in njih družine, da nas posetite v nedeljo. Vabim tudi urednika Ameriške Domovine ter vam vsem skupaj kličem na veselo svidenje in vam želim mnogo zabave med nami, za kar sem prepričana, da boste vsi res zadovoljni. Zatorej pa le vsi na plan v nedeljo, 13. septembra! Pozdravljeni, Frances Lindič, predsednica.

Za naše gospodinje

Imela sem čast biti navzoča že parkrat na demonstraciji, katero praktično proizvaja naša vrla Slovenka — ga. Christine Pirnat, katere zavestno lahko trdi, da je z najnovejšo iznajdbo "Easy Mend" omogočena marsikatera ura olajšane dela našim gospodinjam.

Način krpanja perila s tem lahkim potom, bodo imele vse posetnice priložnost v razmotirvanju in sicer v sredo, 16. septembra ob osmi uri zvečer v dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

Vljudo vabim vse cenjene rojakinje od blizu in daleč, da posetite omenjeno demonstracijo. Pridite rojakinje od blizu in daleč in pokažite s svojo navzočnostjo, da se zanimате za vsakovrsten napredek v naselbini ter s tem daste tudi priznanje svoji lastni rojakinji, katere je s svojim razumom omogočila olajšavo ženskega dela.

Precej lep uspeh je bil dosežen do sedaj že v Collinwoodu in Euclidu. Upam, da obširna dvorana Slovenskega narodnega doma na St. Clairju ne bo brez prve odlike v tem oziru. Slovenke vse na plan in tudi "pečlarji" dobrodošli! Da se vidimo 16. septembra in topla hvala že vnaprej vsem posetnikom.

Josephine Praust

Naši fantje-vojaki

Newburgh, O. — Vsak dan odhajajo naši fantje in moške v vojaško službo, da branijo domovino pred sovražnikom. Mi, ki smo ostali doma pa se jih spominjamo prvič v molitvi, drugič pa tudi dejansko. Zato pa so se skupna društva fare sv. Lovrenca zavezala, da bodo priredili zabavni večer v počast staršem in fantom-vojakom. To se bo vršilo 11. oktobra. Prvotno je bila najeta dvorana za 25. oktobra, a ker je pa 24. in 25. oktobra 40 urna pobožnost v cerkvi sv. Lovrenca, se je spremenilo dan za 11. oktobra.

Program za ta dan bo naznanjen še pozneje. Za sedaj naj vam povem le toliko, da je vodstvo Slovenskega doma na 80. cesti sklenilo, da da iz spotovanja do naših fantov-vojakov in njih staršev za ta večer dvorano brezplačno na razpolago. Da bomo pa vse potrebno pripravili o pravem času, zato se vrši v nedeljo, 13. septembra, seja vseh zastopnikov in zastopnic skupnih društev ter vseh odbornikov in odbornice raznih društev v fari sv. Lovrenca. Vabljeni ste vsi, da prav gotovo pridete na to sejo, ki se bo vršila v Slovenskem narodnem domu na 80. cesti. Pridite gotovo vsi, žrtvujte vsaj eno uro svojega časa za naše fante-vojake. Seja se vrši ob 2:30 popoldne. Žrtvujemo nekaj svojega časa za nje, ki so morali zapustiti svoje starše, žene in nekateri tudi otroke ter oditi na branik naše domovine.

Njih žrtve so velike, zato pa naj bi bila tudi naša malenkostna žrtva, da pridemo v nedeljo skupaj za eno uro na sejo in da uredimo vse potrebno za program 11. oktobra. Upam, da se vsi odborniki in odbornice zanimajo za to prireditev v počast našim fantom-vojakom in da spodobno počastimo tudi njih starše. Pozdrav, J. Resnik.

Moj obisk v LaSalle, Ill.

Zaključek konvencije K. S. K. Jednote je bil 22. avgusta vse hiti na svoje domove, le nekaj jih še ostane in med njimi sem bila tudi jaz z namenom, da prihodnji dan, v nedeljo, 23. avgusta vzamem vlak ter da se odpeljem v LaSalle, Ill.

Res se napotim zjutraj na postajo ter želim dobiti vlak, kateri bi me odpeljal ob 10:15, ali žal, tam mi povedo, da do torka ne morem nikamor, ker so vsi vlaki prenapolnjeni in se mora dan ali dva naprej naročiti vožnjo. Oh, kako sem bila potrtja nad tem odgovorom, kajti moja dolgoletna želja, da bi tam obiskala stare znanke, se mi menda zopet ne bo izpolnila. No, sem si mislila, čemu sem sploh tu ostala. Namenila sem se, da grem z opoldanskim vlakom nazaj domov k svoji družini, saj sem vedela, da me sinovi težko pričakujejo.

Ker pa je bil še čas ter ob enem nedelja, sem se napotila do sv. Stefana k sv. mši in ko sem šla proti cerkvi, sem si pa mislila, kaj pa ako bi Mr. Terselichu povedala, kaj se mi je pripetilo, mogoče pa bi mi on vedel kako svetovati. Res se ustavim pri njem, daš je bilo njegovo delo z zaključkom konvencije končano, pa vseeno mi je bil pripravljen pomagati.

Mr. Terselich je bil namreč predsednik pripravljalega od-

bora za konvencijo in kot postržljiv vseskozi, se tudi sedaj nisem zmotila. Prijazno mi reče on: "Žena mojega sina je tudi iz LaSalle doma, mogoče bi pa ona dva šla tje doli," reče mi še, naj se oglašim, ko bom šla iz cerkve.

In res, ko se vrnem iz cerkve, mi že hčerka Mr. Terselicha pove, da je vse "O. K.", da bomo šli z avtomobilom malo pred poldnem. Oh, kako sem bila vesela, kot da bi bila že naprej vedela, kako veselje me čaka tam v nepoznanem LaSalle.

Takoj tukaj naj se najlepše zahvalim Mr. Terselichu, Sr., kateri so mi preskrbeli, da sem dosegla zaželjeni cilj, nadalje zahvala njegovemu sinu ter njegovi ženi, potem zahvala onemu, kateri je vozil avtomobil, le nakratko sem si zapomnila njegovo ime, klicali so ga "Al." Torej lepa hvala njemu, kakor tudi njegovi spremljevalki Mary Jane.

Naj bo na tem mestu izrečeno moje iskreno sožalje Mr. in Mrs. John Terselich, Jr. nad izgubo novorojenčka. Dobra ter prijazna Mrs. Terselich naj se tolaži s tem, da ima angela v nebesih, kateri bo storil samo dobro zanj kot zlato mamico. Hitro dva avtomobil po lepi cesti iz Chicaga proti Jolietu in se naprej proti LaSalle, Ill. Na obe strani ceste se razprostira krasno polje obsejano z "soya-beans" in koruzo.

LaSalle je oddaljen še dobrih 100 milj od Chicaga in naš šofer je vozil tako hitro in obenem previdno, da smo bili v par urah že tam doli.

Mestece LaSalle ne vidiš preje, nego da prideš že notri. O, ti ljubi priprosti kraj! Ustavimo se pred gostilno Anton Strukla, katerega sem hotela po 35 letih videti. Sedaj pa mi manjka besedi, da bi mogla zapisati ono, kar sem občutila, ko sem stopila v njih dom. Nisem se takoj dala spoznati, pa Mrs. Strukel pravi čez čas: "Pa ne da bi bila ti iz Clevelanda?" No, da, ji pritrdim, takrat pa Mr. Strukel pravi: "Margie, pozdravljena, kdo bi si mislil, da boš res prišla?" Nikakih dolgih vprašanj, pa vendar smo se tako dobro razumeli. Mr. in Mrs. Anton Strukel vodita na lepem kraju dobrodošlo gostilno in ni čuda, ako imata vedno dovolj poštenih gostov, kajti obadva sta dobra ter zavedna katoličana in obenem še vedno trdna Slovenca.

Mr. Strukel me je peljal okrog doma in njh krasne cerkvice, katero sem občudovala, vse tako priprosto toda lično in okolica, ali ni tako podobna naši ljubi domači vasi, še nikjer se me ni polotilo tako domotožje, kakor sem ga občutila ono popoldne tam v prijaznem LaSalle. Da naj ložje bi se bila zjokala, oni tam si gotovo niti predstavljali niso, kako živo je ona okolica mene ponesla nazaj v našo nam vsem ljubo toda danes teptano ter umirajočo domovino.

Vse vtise, katere sem dobila pri vas, Mr. in Mrs. Strukel, ne morem popisati, kajti le srce čuti ono, kar se zbrisati ne da in tudi pero zapisati ne more.

Kot že prej omenjeno, kako je vse prijazno ter domače, k vsemu temu pa pripomorejo ljudje sami, ker so tako priprosti ter ponižni. Nikake prevzetnosti ne opazi pri njih, pa najsi je še tako imeniten ter dobro obstoječ, vsi so enako drug z drugim. Jaz jim kar zavidam njih priprostost, kajti kolika razlika med temi velikimi mesti, oziroma ljudmi, kateri so v teh milijonskih mestih tako rekoč že kar sami na sebi prevzetni ter samozavestni in ko človek, oziroma ena priprosta slovenska duša pride iz tega hrupa v tako miren kraj kot je LaSalle ter med njega prebivalce. To vpliva kot pravi balzam na potrto dušo.

Tamkaj sem se sešla tudi z č.

g. župnikom, kateri je tako priprost ter prijazen vsi drugi, njih pevovodja tako. Le žal, da je fant ter se je bati, da ga Stric Sam.

V veliko čast pa si šteje sem se tamkaj sešla z Mrs. Louis Gregorčič ter in Mrs. Joseph Gregorčič, dva sta si brata in ravno sta si dve ženi sestri. Lepa jim hvala za njih prijaznost, kajti v njih družbi počutila popolnoma dom. Žal mi je le, da ko so se ni par tednov prej nahajali v Clevelandu, da se takrat poznali. Upam in prošim da ako pridejo še kdaj v Cleveland, da se oglasijo tudi podpisani.

Ker pa na prijetnem in med prijaznimi ljudmi tako hitro beži, tako se je dilo tudi meni. Prej ko se dobro zavedala, da sem samo na obisku, je bil odhoda. Ob 8:30 zvečer pride moja družba ter mi da je čas odhoda in pred dom sem se še seznanila s tom in sestro Mrs. Terselich. Žal da si njih imena nisem pomnila. Hvala tudi vso prijaznost.

Mr. in Mrs. Anton Strukel naj bo na tem mestu imela najiskrenejša zahvala vso prijaznost, vljudnost, strežbo; upam le, da mi kaj zamerila, kajti večja želja je, da še do LaSalle ter moje dobre enem stare znanke.

Prav lepa hvala pa še Gregorčičevim, čudila me je potem, ko ste vi dobri odšli domov, ko mi je Strukel povedala, kaj in v ste bili tako priprosti. Bog vam plačaj menoj. Bog vam plačaj vso prijaznost; tudi vas si da se še vidimo.

Z Bogom Mr. in Mrs. Strukel, z Bogom LaSalle. Vse stisnemo roke in se enkrat gom in naš avtomobil nazaj proti Chicagu.

V veliko zadoščanje mi daj, ko sem že doma, vendar obiskala one, sem želela obiskat te 10 let. Sedaj pa upam, da skorajšni mir in bomo lahko zopet obiskati tovanje in naši obiskovalci bolj veseli od sedanjih. Da je Mr. Strukel res v zaveden Slovenec, čaka to, da je že večletni nik Ameriške Domovine.

Se enkrat zahvala vsem tam v LaSalle, obenem iskreno pozdravljeni vsi, živi vas vse, s katerimi sedaj sešla in se ostali peške fante in dekleta.

Vam hvaležna, Margaret Korovec, 15606 Holmes

Pomagajte Ameriki, obrambne bonde in zvezke

Ker je policija v mestu le prevečkrat videti, fantje vodijo avto z avtomobilom, ki imajo drugo avtomobil, ki je zahtevala, da mora voznik obe roki na volanu in vodilnem kolesu. To je pošteno in prav.

Ko je bila ta postava ljavi, je nek strašni avtomobil, ki je vodil avtomobil, roko, z desno je pa držal njega dekleta za roko, strahu, da bi mu ne bil kopak in menda ja!

"Vi, kaj pa mislite, poznate mestne postavne hruhi vestni stražnik ne rabite obeh rok." Fant pa odvrne: "Spod policiam, saj mislim, roko vendar vodi v ne!"

ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU

da bi smel poskusiti z lu v svojo sobo.

"Ste prepričani, da bo govoril z Dugbyjem skozi okno?" ga je vprašal.

"Popolnoma! Kje je bil čez dan?"

"Do pol petih je hodil po naselbini. Črnci ga je opazovali, pa ni videl, da bi bil kje govoril z delavci, ki pa so bili sicer vsi na delu. Tudi z Dugbyjem ni govoril."

"No vidite! In vendar mora govoriti z njim! Iz hiše ne more, vrata so zaklenjena, — torej bo govoril skozi okno!"

Na streho pojdem pa vam pridem pravit, kaj sta se domnile."

Šel je v nadstropje, zlezal skozi loputo na ravno streho, legel in se splazil na rob ter obležal trdo nad oknom pisarjeve sobe. Streha je bila pokrita s pločevino, pribito na deske, strop je bil tenek, vsak šum se je čul iz sobe.

Dolgo je čakal. Končno so se odprla vrata spodaj v sobi, koraki so stopili, luč je zasvetila v temo. Old Firehand se je previdno sklonil čez rob strehe in napenjal oči.

Res —! Pod oknom, prav blizu svetlobnega traka, je nekdo stal. Okno se je odprlo.

"Osel —!" je zadonel šepetaje od spodaj. "Ugasni luč! Opazili naju bodo!"

"Ti si osel!" je odgovoril pisar skozi okno. "Kaj prideš tako zgodaj! V hiši še bedijo! Pridi čez uro!"

"Dobro! Pa mi vsaj povej, ali imaš novice?"

"Pa še kake!"

"Dobre?"

"Imenitne! Položaj je sijajen, mnogo boljši, nego smo mislili!"

Ampak pojdi! Videli bi te!"

Okno se je zaprlo in Dugby — tisti je bil seveda — je izginil za ogglom.

Druge pomoči ni bilo. Old Firehand je moral čakati. Po naselbini so še gorele luči, v inženjerjevi hiši in okoli nje pa je bila tema.

Potrpežljivo je čakal. Dobro uro je čakal in spet se je odprlo okno, luč pa ni več gorela v sobi. Pisar je čakal na Dugbyja. Korak je zaškrtal po pesku, prihajal je.

"Dugby —?" je šepnil pisar.

"Da —!"

"Kje si? Ne vidim te —."

"Trdo ob steni pod tvojim oknom."

"Sva varna?"

"Da. Dvakrat sem obrazil hišo, nihče več ne bedi.

Kaj mi boš povedal?"

"Z blagajno na postaji ni nič. Vsakih štirinajst dni izplačujejo in večeraj so izplačali, niti tri sto dolarjev ni pri hiši. Ni vredno, da bi se mučili! Štirinajst dni bi morali čakati, da pride spet denar."

"Pa si dejal, da imaš imenitne novice —! Budalo!"

"Molči! S tukajšnjo blagajno, pravim, ni nič. Ampak jutri ponoči prispe vlak z nad štiri sto tisoč dolarji!"

"Neumnost!"

"Res je! Vlak pride iz Kansas Cityja in vozi do Kit Karsena, kjer gradijo progo. Sam sem bral pismo in brzojav. Tisti bedasti inženjer mi zaupa kakor samemu sebi!"

(Dalje prihodnjič.)

VSE KARKOLI

se potrebuje od zobozdravnika, bodisi izveličenje zob, puljenje zob in enako, lahko dobite v vaši polno zadovoljstvo pri dr. Zupniku, ne da bi izgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas dopušča. Uradni naslov:

DR. J. V. ZUPNIK

vohod na 62. cesti, Knausovo poslopje.

(Sept. 10, 14)

Merčjakov Franc kuha žganje

Nekega dne proti koncu tedna je stopil Merčjakov Franc, ta, ki se je pred leti priženil na želarijo za vasjo, kjer je, kakor so vaščani povedali, gospodinjala ženska, ki se je razumela dobro na coper, v listjak. Tam je imel spravljene stare kankole. Potegnili jih je z listja, jih osušil ter jih postavil na podstenje. S kamnom je potolkel po obrobo na kolesu in pogledal, ali so se nemara prečnice kje zrahljale. Malokdaj je voz potreboval. Ko je na priliko peljal zrnje v mlin, ali pa ko je šel delat na Pesnico olja, sicer pa so kankole imele mir. Privezal je na ročaja kankolic konopec, pomeril dolžino ter prikimal. Za maternico pri predpasniku si je porinil še nekaj čevljev vrvi, za škornjico pa si je pritisnil ogromno pipo, katere ustnik mu je štrlel pod koleno. Ko si je še s predpasnikom obrisal obraz, si je vrgel konopec na rame in odpeljal kankole po kolniku na vaško cesto.

Žena, ki je takrat pekla kruh se je ustavila na večnem pragu. Z visoko spodvezano janko, izpod katere so gledali rdeči jančjaki, je zazvonila v vratni odprtini, ko je zaklicala za možem:

"Ti! Kam te pa nese zlodej zdaj pod noč? Pa še s kankolami."

Postavila je dolgo veslico, s katero je snajila peč, predse, se oprla nanjo in čakala.

Franc se je ustavil. Sklonil se je odvrget nosilni konopec, se zasukal nazaj in odkril veselo:

"Ne skrbi, Mica! Nekaj takšnega ti pripeljem, da se boš razveselila."

Spet se je vpregel v kankole ter jih tiščal po vasi. Mica se je urno obrnila. Zatreščila je vrata, da bi decembrski mraz ne prihajal v priket. Smuknila je v sobo, kjer ji je kipnilo testo za kruh in se nasmehnila, ko je odgrnila žolto krušnico z velikih ničk, v katerih je bilo testo. Dobro je kipnilo. Popravila je znamenje križa, ki ga je bila prej v naglici vtisnila v testo, pokrila ničke in jela pripravljati krnico za valjanje kruha. Vmes je še skočila v kuhinjo, kjer je vrgla na ogenj kakšno poleno, da bi se peč lepše razbelila.

Ropot kankol po zamrzli cesti sredi vasi je tu pa tam privabil gospodarja iz hrama. Z rokami v žepih je stal na podstenah in gledal za Francem. Kakor Mica je ugibal tudi ta, po kaj gre. Enakomerno je rotalo kolo, enakomerno so tolkli po trdi cesti Francjevi svinjski škornji. Star zajčji klobuk rjave barve, ki ga je dal na glavo takrat, ko je šel v trg, ali v bolj oddaljen kraj, pa se mu je gizdavo pozibaval na mastnih ščetinastih lasih. Na brkih, ki so mu visele čez usta, so se mu nabirale svetle kapljice. Čajgasta, nekoliko boljša suknja mu je zvonila po bokih. Iz žepa na levi strani mu je gledal tobačni mehur, iz desnega pa je kukal vogal rdeče rutice. Imel jo je tam zavoljo lepšega, da bi kakšna obrekljivka ne rekla: posestnik je, pa se briše v predpasnik. Male oči, ki so se mu svetile izpod močnih obrvi, so gledale skrivoma na podsteno, kjer so se ustavljali gospodarji, in sam s seboj je besedoval: "Ko se bom vračal, bodo zijali!"

Prešel je vas, se primajal po ostrih ovinkih do gozdov pred

farno cerkvijo, in ko je bil tu, di skozi te, je odložil kankole pred kočo svojega brata.

"Kotel za kuho mi posodi za kak dan, Juža," je pozdravil ob vstopu.

Dali so mu ga. Ni se maral dolgo zadrževati na obisku. Da se mu mudi, je pravil. Na kankole si je naložil velik čeber, skozi katerega je šla v diagonali bakrena cev, kotel in klobuk pa si je oprtal na hrbet. Z vrvo ju je povezal ter si ju vrgel čez rame, tako da je imel kotel na hrbtu, klobuk pa na prsih.

"Ko skuham, ti pripeljem nazaj," se je poslovil in odropotal po cesti.

"Moram posmoditi, kolikor imam," je pravil ljudem, ki so ga srečavali. "Svetki so blizu, pametiva pa novo leto. Zmeraj ti pade kak človek v hram. Če mu daš krožico žganjice, ti je hvaležen."

Žena od začudenja ni mogla odpreti ust, ko se je prerinil skozi kuhinjska vrata s kotlom na ramah. Pravkar je bila zvela kruh iz peči in zdaj je vlagala v peč velike železne kroglice, polne svinjske reje. Z burklo na valeku jih je rinila po ognjišču.

Franc je odkril pečico, ki je stala v kuhinji pod dimnikom. Z dlanjo je pometel iz njene votline pajčevino ter poizkusil, ali bo prikladna za kotel. Bil je namreč nov. Nikoli ga še ni imel. Dobro se je obesil v peč. Bila je primerno velika. Dvignil je kotel iz nje, prinesel v kuhinjo še čeber, ki ga je napolnil z vodo nato pa je šel s škafom v klet. Odvečil je sod in nalil prevreth sliv v kotel do roba. Nekoliko težak je bil, ko ga je nesel iz kleti. Moral je poklicati ženo na pomoč, če ga je hotel obesiti v peč. Okrog

in okrog hrbita na kotlu je zadelal lukne s kosi opeke, čez nje je nasul pepela, medtem pa je pridno nalagal na ogenj. Ko je začelo v kotlu šumeti, je posadil nanj klobuk, zavil stik z mokro cunjjo, peč pa je zaveznil z opeko in špranjo ob straneh zamazal z blatom.

Cez čas se je začelo iz cevi pod čebrom kaditi. Droban bel dim se je cefraje vlekel proti tlu. Franc je podstavil krožico, klobuk pa je hladil z mokro cunjjo. Prišla je žena. Poslonila se je po čeburu in čakala sta, kdaj se bodo pomeknili po vrvi prve kapljice. Že nekajkrat se je skadilo iz cevi po presledkih, nato pa se izlil iz nje svetel, ko nit droban curek. Postajal je debelejši, dokler ni dosegel debeline petih svinjskih ščetin. Iz krožice se je dvigala para. Mica je po željevo upirala oči v tekočino, a to, kar je teklo, ni bilo za piti. Ko je nacmarilo v krožico do roba, je podstavil Franc pod curek pločevinast lonec.

"To si pa shrani!" ji je dejal kažoč na zelenkasto tekočino v krožici. "Prunta ni pri hiši nikoli odveč. Ni boljšega za bolečine v križu in sklepah!"

Prikimala je, vzela v roke krožico, a odmaknila se ni. Hlepela je po požirku. Ko je bilo dno v loncu pokrito, je Franc ujel curek v lončarski piskrček in ga napolnil do polovice. Nastavil ga je na usta in srknil iz njega. Skoraj bi se mu bilo zalutelo. Požrl je naglo še enkrat in dal piskrček nji. Pobozno si ga je nastavila na usta in pila polagoma, kapljico za kapljico.

Zvečer so prišli sosede. Posedli so po škafih, po kroglicah, si pripovedovali najnovejša stviri, ko pa je bilo treba kotel preložiti, so pomagali Francu. Donašali so vode in natakali novih sliv. Pili so žganjico, si meli od dima solzne oči in tako je šla noč.

Ko je Franc skuhal slive, se je lotil tropin. Kolikor jih ni porabil za kis, jih je zavečel za žganje. Drože bo pa posmodil spomladi, ko pretoči jabolčnik in vino.

Štiri dni je visel kotel v njegovi peči. Štiri noči je prebedel, in ko je tekla zadnji liter, je menil proti ženi: "Vse leto bi kahal tako, čeprav ni med, posedati tu nenaspan."

Krvavih oči, oteklih vek in zbit, ko bi ga bili premlatili, se je ulegel po delu v posteljo. Sanjalo se mu je o zaslužku, ki ga bo imel z žganjem. (I.K.)

Tobruk je imel pred padcem 400 alarmov in 150 bombnih napadov z morske strani.

War Needs Money—YOURS!

This war calls for every ounce of energy, every dime and dollar we can muster for ships—and planes—and guns.

Hit the enemy with a \$25 Bond. Hurt him with a \$50 Bond. Help to blow him sky-high with a \$100 or \$1,000 Bond.

Don't delay—every hour counts. Buy United States Defense Bonds and Stamps TODAY.

MALI OGLASI

Hiše naprodaj

2 hiši na E. 32. St. cena \$2.200.

Za 4 družine na E. 47. St. cena \$3.800.

3 hiše za 5 družin, lot 60 čevljev fronta, 182 dolžine, cena \$7.000.

2 hiši, ena na E. 78. St. 8 sob za 1 družino na E. 76. St.

J. Tisovec

1366 Marquette Rd.
blizu St. Clair in E. 55. St.

(214)

BUS BOYS
POMIVALCI POSODE
MOŠKI ZA KUHINJO

Nobenega predznanja potrebno
IZKUŠENI SEKAČI

MESA

Stalno delo, dobra tedenska plača.
Državljanstvo se ne zahteva.

CLARK
RESTAURANT

1518 Euclid Ave., 2. nadst.

Prospect 3000. (213)

Delo dobi

Mlado dekle, ki pohaja v šolo, dobi delo po šoli in ob sobotah. Je lahko delo. Vprašajte na 6215 Carl Ave. zgoraj. Tel. EX-2075.

(214)

Soba in garaža

V najem se da soba in garaža. Vprašajte na 668 E. 160. St. tel. MULberry 3229.

(214)

DELA VCI

za dnevno delo
POMAGAČI pri KLAĐIVIH
plača na uro
Johnston & Jennings
877 Addison Rd.

(213)

Ženska išče delo

Ženska išče delo v restavrantu ali za hišna opravila. Naslov se dobi v uradu tega lista.

(214)

Stanovanje se odda

Odda se stanovanje 3 sob, kopališče; mirni družini brez otrok. Zglasite se na 1267 E. 58. St.

(213)

V najem 4 sobe

V najem se da 4 sobe, nanaovo papirane, brez kopalne; nad trgovino. Zglasite se na 1033 E. 62. St.

(213)

Delo dobi

Žena ali dekle dobi delo, da bi pomagala v restavrantu. Zglasite se na 5238 St. Clair Ave.

(213)

Hiša naprodaj

Proda se hiša za 2 družini. Vsako stanovanje 6 sob, kopalnica; garaža, in za vsako družino še posebej kopališče v kleti. Klet pod vso hišo, 2 furneze, lot 40x140. Hiša je vseskozi v najboljšem stanju. Kogar zanima, naj se zglaš na 638 E. 101. St.

(213)

East 61st St. Garage

FRANK RICH, lastnik
1109 E. 61st St.
REnderson 9231

Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

RE-NU AUTO BODY CO.

982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje.
Welding
J. POZNIK — M. ZELEDKO
Glenview 3630.

Kraška kamnoseška obrt

15425 Waterloo Rd.
Ivanhoe 2237
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

FR. MIHČIČ CAFE

7114 St. Clair Ave.
ENdcott 9359

8% pivo, vino, žganje in dober prigrizek. Se priporočamo za obisk.

Odrpoto do 2:30 zjutraj

Hiša pod ceno

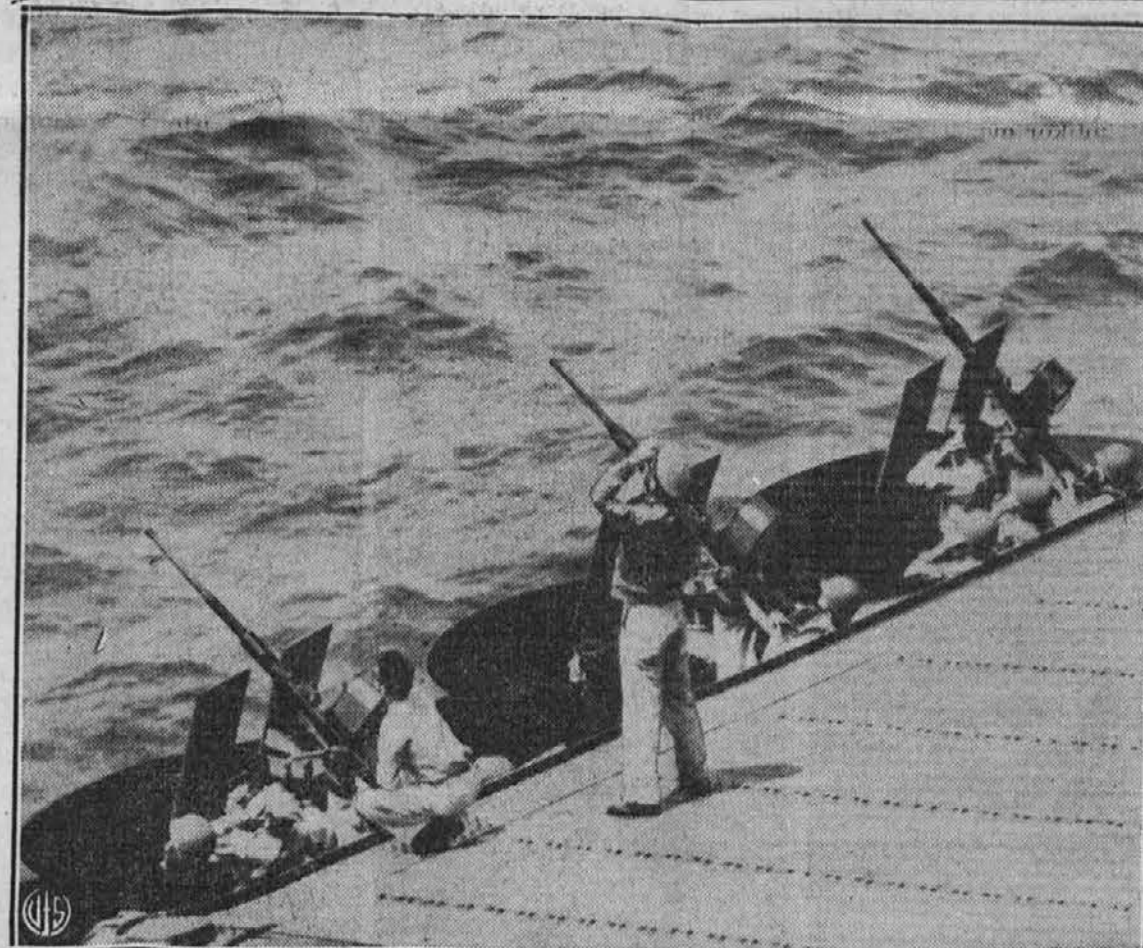
Naprodaj je hiša pod ceno, 10 sob, 2 garaži, moderna, vse v dobrem stanju. Lastnik bi jo rad prodal, ker odide iz mesta. Cena je samo \$7.950. Nahaja se na 1246 E. 176. St. Lahko pokličete za informacije tudi KEnmore 2473.

(Sept. 3, 4, 10, 11)

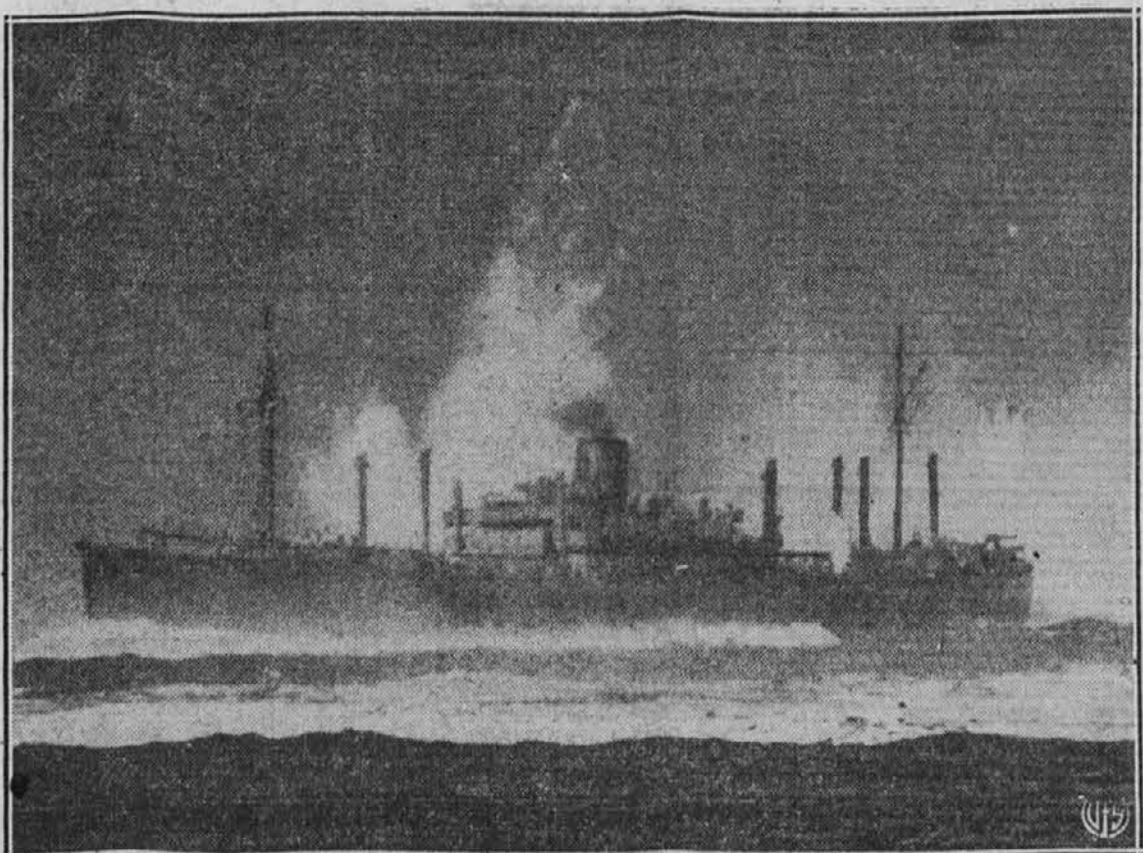
TWILIGHT BALLROOM

se odda v najem za
PLESE in VESELICE

Se nekaj dobrih dnevoev za oddajo na razpolago
POKLIČITE
TINO MODIC
6025 ST. CLAIR AVE.
ENdcott 9691

Na sliki vidimo ameriške mornarje pri vezbah z 20 mm protizračnimi topovi na no-silcu letal nekje na Pacifiku.

Gornja slika je bila posneta ob priliki napada osiških letalcev na zavezniški konvoj. Kljub temu, da so dobro merili, pa so bombe vendar zgrešile svoj cilj in kot poroča britsko poveljstvo, da je konvoj dosegel svoj cilj — otok Malta.

V. J. KRIŽANOVSKA:

PAJČEVINA

IZ RUŠČINE PREVEDEL IVAN VOUK

Mi se zdaj nahajamo v tretji dobi te velike borbe dveh plemen in naša naloga je smotrena germanizacija še neponemčenih dežel Prusije in Avstrije in kolonizacija Rusije. Pomorjanci, Vendi, Latiši in Lužičani so že pognojili zemljo, na kateri je zrastle velikanski hrast, ki nosi ime Nemškega cesarstva. Polagoma, toda gotovo se potope v našem morju Poljaki, Srbi, Hrvatje, Čehi, Slovaki in drugi odrastki slovanskega plemena. Zakaj bi bili Rusi izjema? Ali kaj zgube, če se potope v gmoti višjega plemena?

Kaj pravite? Njih narodna svoboda je po vašem mnenju neumnost? — ga je vprašala posmehljivo Milica.

Toda Ludolf se je že opijal s svojimi besedami, da ga je popadla manija grandiosa, ki je mučila njegove bolne možgane. Baronove vdrtle oči so se izbulile, v glasu mu je zazvenela ošabnost in prezir napram okolič; očitno se ni niti zavedal, da je njegov govor žaljiv za njegovo sobesednico, a grof in profesor sta se zaman trudila, da bi ga ustavila.

Smešna malenkost — je nadaljeval vneto. Jz sem mnenja, da ne bodo Rusi niti opazili, kar bodo zgubili. Hvala Bogu, so že navajeni, da jim ukazujejo Nemci in povsod gospodujejo tuji. Danci so jim napravili telegraf, Angleži in Francozi jim zidajo železnice ter izrabljajo petrolejske vrelece, Poljaki in Judje ustanavljajo bančne in trgovske hiše, Belgijci se pečajo s kopanjem in obdelovanjem kovin itd. No, Nemci pa zasedajo prva mesta povsod: v šolah, armadi in sploh v vseh upravah. Vidim, da hočete ugovarjati, grofica, ter se povrniti k trditvi, ki ste jo tako spretno branili; toda jaz vam navedem razlog, ki ga boste težko ovrgli. Če bi Slovani v resnici predstavljali višje plemo, tedaj bi imeli tudi zmišl za politiko, ki daje predsta-

vo o sili edinstva ter pobudo za ujedinenje proti skupnemu sovražniku. Toda kaj delajo oni? Drug drugega sovražijo, Srbi se tepejo z Bolgari, če bi Poljaki mogli, bi podavili Ruse, katoliški Slovani se ne morejo razumeti s pravoslavni Slovani itd. In to je naša sreča; ker če bi se ti divji Sarmati kedaj sporazumeli med seboj in se združili, tedaj bi utegnili zrušiti vso evropsko civilizacijo.

Lokav nasmešek je šel Milici preko obličja.

Glede Rusije in njene usode dovolite, da vam navedem mnenje vašega "bogca" Nietzscheja. Napravila sem si nekaj izvlečkov iz knjig, ki ste mi jih prinesli. Nietzscheju, upam, boste verjeli. On pravi: "Rusija je edina država, ki more čakati, ki more nekaj obetati. Rusija je nasprotni pojav živčni slabosti majhnih evropskih držav, za katere je z nastankom Nemškega cesarstva nastopila kritična doba." — A na vaše "neovrgljive" dokaze vam odgovorjam z zgodovinskimi dejstvi: še ni od tega petdeset let, ko je bila Nemčija razbita na drobne delce; severna in južna stran sta si bili docela tuji, pa tudi danes dvomim, da bi Prus in Bavarec sestavljala eno telo in eno dušo. To samo dokazuje, da se more razprtija med brati poleči ali pa vsaj ublažiti. Vse ob svojem času! Jaz sem trdno uverjena, da je blizu čas, ko se Slovani prebude iz stoletnega otrpnenja, ter se končno zavedo strašne nevarnosti, ki jim grozi, in se združijo proti Nemcem. Kaj se potem zgodi, je vaš pesnik Maks Haushofer lepo povedal v sledečih stihih:

Hoerst du? Da drunten rauscht der Boehmerwald.
Noch liegt in stillverschlafter Ruh,
die Welt des Slavenvolks! Wenn sie erwacht,
dann alterndes Europa—gute Nacht!

(Čuješ? Tam spodaj šumi Češki les. Slovanski svet leži še v mirnem spancu. Če se prebudi, tedaj zbogom postarna Evropa!)

Baron je bil v zadregi, topo se je smehljaj, ona pa je veselo nadaljevala:

—Du laechelst? Laechle nur. Deine Rasse verliert wie Spreu noch vor dem Hasse des grossen Slavenvolks! Meinst du nur Europa sei die Zukunft der Kultur? Wie alt seid ihr! Wie alt und wie gebrechlich!

Von lauter Bildung und Gesittung schwachlich.

Ihr seid verwest, seid muerb, und morsch geworden...

(Smeješ se? Le smeješ se. Tvoje plemo se bo razpršilo kot pleve pred sovraštvom velikega slovanskega naroda! Ali misliš, da je Evropa zares bodočnost kulture? Kako ste stari! Kako stari ste in betežni! Od prevelike izobrazbe in npravnosti ste že oslabei. Trhli ste, prepereli in gnijoci.)

Ludolf se je čutil premaganega in je bil kakor odrevenel, toda profesor se je glasno zasmejal in zaploskal z rokami.

— Izvrstno, grofica! — je vpil. — Dasi se ne priznavam za premaganega, vendar moram priznati, da ste protivnik, katerega se je treba čuvati: istočasno pa ste tako poučeni o stvari, da se naravnost čudim, kako morete biti kot gospa tako dobro podkovani v znanstvenih vprašanjih.

— Moj stric, ki me je vzgajal, se je vedno pečal s temi

vprašanji; njemu se moram zahvaliti za tisto malo, kar znam. On je imel mnogo knjig in brošur, ki so obravnavale vprašanje o razkosanju in zavojevanju Rusije po Nemčiji, jaz pa še vedno izpopolnjujem zbirko v njegov spomin.

— Če je tako, tedaj mi dovolite, da vam pokažem silno zanimivo knjigo Alberta Virta: "Volkstum und Weltmacht in der Geschichte" (Narodi in svetovna oblast v zgodovini). V njej boste našli razlago o vzrokih, ki nas silijo, da se povra-

čujemo k politiki Otona Velikega.

— K tisti politiki, ki vas uči, kako morete oropati in zadaviti mirnega sosedo, kateri vam je pomagal, da ste postali to, kar ste danes? Hvala, rada bom proučevala to izpoved tevtonske vere. Sicer pa more zgolj bodočnost odločiti, kdo izmed naših ima prav, — je odgovorila Milica, se okrenila k Ludolfu, ki je uporno molčal, ter rekla z nasmeškom: — No, baron, ali boste še vedno trdili, da nima ženska nikoli prav,

zdaj, ko vaš prijatelj priznava, da je treba z menoj računati, in ko s težavo prikriva svoj poraz.

— Nič ni res, jaz in profesor nisva poražena, — je mračno zamrmral Ludolf.

— Da, da, baron! V mnogih točkah nas je grofica pobila in mora slaviti zmago, — je smej se potrdil Bilfinger.

— Kakšno kazen naj vam naložim za vašo krivično žalitev mojega spola, — je rekla jv smehu Milica ter pogledala mračnega barona, ki je bil ves v zadregi.

— Kakršno hočete... — je zamrmral ta.

— Ukažite mu, grofica, naj vam v znak miru in obžalovanja poljubi ročko, — je rekel profesor, ki je vedel, da Ludolf ne more trpeti nikakih nežnosti.

— To je prekruto za "božanskega nadčloveka." Poljubiti roko predstavni "nižjega plemena!" Če se pa baron priznava premaganega, tedaj se mora ukloniti sodbi svojega prijatelja, — je odgovorila smeje se Milica ter položila na mizo pred svojega nasprotnika svojo roko.

Bledo in suho Ludolfovo obličje je izražalo zadrego; lica so mu zardela, a oči so ostro strmele na tanke prste z rožnatimi nohti, ki so se jasno odražali na temnem ozadju žametnega prsta.

— Dobro, podvržem se kazni, ker, dasi nima ženska nikdar prav, vendar pa je moški napram lepi ženski vselej kriv, — je rekel tiho, nerodno prijel s svojimi hladnimi prsti rožnato dišečo Miličino ročico in jo prižel k ustnam.

Splošen smeh je spremljal to nenavadno pokoro. Nato je govor prešel na druge reči, po čaju pa sta se grof in njegova žena poslovila ter odšla domov.

Gornja slika nam predstavlja kanadskega "komando" vojaka, ki se je udeležil napada na obrežno francosko mesto Dieppe in se je tudi srečno vrnil. Pravi, da je bil "good show." Vidimo ga, ko ob povratku pije skodelico tople kave.

Že po poti je Milica opazila, da je mož raztresen in da ga nekaj skrbi; ko sta pa prišla v Krenico in sta ostala sama, je grof molče šel nekolikokrat gor in dol po sobi, kakor vselej, kadar je bil razburjen. Končno je postal pred ženo, ki ga je začudeno gledala.

The Army War Show—staged by more than two thousand men from the Task Force—roars into the Cleveland Stadium September 18th to begin a five-day engagement. This super-spectacle has witnessed by nearly two million people and upwards of three thousand people from all parts of Central and Northern Ohio are expected for the Cleveland spectacle. Cleveland headquarters are in the city's new War Service Center at Public Square.

Clevelandčani bomo imeli priliko ogledati si vojaške predstave (The Army War Show), katere se prične 18. septembra zvečer in bodo potem nadaljevalne pet večerov zaporedoma v Cleveland Stadium-u.

Pričetek vsak večer ob 8:30. Ob tej priliki si boste lahko ogledali vse posamezne vojaške edinice in njihove naloge. Prikazani bodo prizori iz vojaškega življenja, vežbe, bojevanje itd. To se vrši v vsakem vremenu.

Tu boste lahko videli bojne formacije letalcev, katere bo vodil kapitan Samuel Cutler in ki bo potom radia razlagal avdienci vse podrobnosti. Vide-

li boste mostničarje, ki vam bodo pokazali, kako hitro zgradi most itd.

Pri zaključni predstavi bodo nastopile vse edine ponske trdnjave, kjer se stava "vzhajajočega morala umakniti naši zastavi. Ves ta potek spremljan z grmenjenjem topov in drugega strelstva. Pričakuje se 300.000 ljudi. Stadium prrt vseh pet dni od 2. do 6. zvečer, da bo imel vsak ogledati vse podrobnosti. Glavni stan za te predstave v novem poslopju War Service Center Building, Public

VI ZAUPATE NJENI KAKOVOSTI

CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING CO.
Prospect 0333

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pri-
dite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
HENDERSON

NAROČITE SI

DNEVNIK

AMERIŠKO DOMOVINO

NAJVEČJI

SLOVENSKI

DNEVNIK

NAROČAJTE

TISKOVINE PRI

AMERIŠKI DOMOVINI

V BLAG SPOMIN
DRUGE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA BLAGOPOKOJNEGA
SOPROGA IN OČETA

LOUIS KRALL

ki je Bogu vdan preminul
dne 8. septembra, 1940.

Dragi soprog in skrbni oče, ob tužni drugi obletnici klečimo na Tvojem prezgodnjem grobu in Ti močno žalostni kličemo: Spočij se v Bogu v tuji zemlji, dragi Louis. Do svidenja nad zvezdami!

Zalujoča

soproga ROSIE KRALL in
RUDOLF

Cleveland, O., 10. sept., 1942.